

Kleszcze i pchły

Kleszcze i pchły to pasożyty, które żywią się krwią, powodując wiele dolegliwości i poważnych problemów zdrowotnych. Ugryzienia pcheł u jednych zwierząt pozostają niezauważone, z powodu mikroskopijnych ranek, u innych – uczulonych na pchły – mogą wywoływać intensywny świąd, rozległe zmiany na skórze, utratę włosów, a nawet wrzody. Alergiczne pchle zapalenie skóry jest wynikiem ekstremalnej wrażliwości na ślinę pcheł, to dość częsta przypadłość szczególnie u psów. Masowy atak pcheł może powodować anemię, szczególnie u szczeniąt i kociąt. Pchły przenoszą również choroby, przede wszystkim tasiemczycę. Pchły są jednym z żywicieli niektórych tasiemców, niezbędnych dla ich pełnego rozwoju. Kleszcze przenoszą wiele chorób groźnych zarówno dla ludzi, jak i zwierząt. U ludzi najczęściej występująca w Polsce choroba przenoszona przez kleszcze to borelioza, u psów niezwykle groźna i często śmiertelna – babeszjoza.

O pchłach...

Dorosłe pchły są bezskrzydłymi owadami, zazwyczaj mniejszymi od ziarna sezamu. Owady te żywią się krwią zwierząt. Ich nieproporcjonalnie wydłużona tylna para nóg daje im niezwykłą zdolność do skoków. Trzymając się pazurami sierści, ich podobne do igły części aparatu gębowego uszkadzają skórę, aby ssać krew.

Samica pchły składa 30–50 jaj dziennie. Jaja pchły spadają na podłoże, gdzie w ciągu kolejnych 2 dni wylęgają się z nich larwy. Pchle larwy chowają się w ciemnych miejscach na legowisku psa, na podłodze, na dywanach lub w tapicerce. Przez około tydzień larwy żywią się między innymi odchodami dorosłych pcheł, okruchami i płatkami skóry, a następnie zawijają się w kokony, aby przeobrazić się w poczwarkę. Poczwarka może pozostać w tym stadium przez bardzo długi czas. Najwcześniej po tygodniu poczwarki wychodzą z kokonów i przeobrażają się w dorosłe pchły, kiedy czują, że pies, kot lub inne zwierzę, które może stać się potencjalnym żywicielem, jest w pobliżu. Kolejny cykl rozwojowy pchły, który trwa minimalnie 12 dni, a maksymalnie 180 dni, może rozpocząć się na nowo.

...i kleszczach

Kleszcze są bezskrzydłymi pasożytami, które żywią się wyłącznie krwią ludzi i zwierząt. Są wyposażone w aparat nazywany organem Hallera, który jest detektorem ciepła, co pozwala kleszczom precyzyjnie ustalić lokalizację zwierzęcego lub ludzkiego źródła pokarmu. Kiedy już je odnajdzie spada na powierzchnię skóry, przebija ją i rozpoczyna wysysanie krwi.

Kleszcze przenoszą bardzo niebezpieczne zarówno dla ludzi, jak i zwierząt choroby, między innymi: boreliozę, babeszjozę i kleszczowe zapalenie mózgu. W ostatnich latach w Polsce odnotowuje się zdecydowany wzrost zachorowań na choroby przenoszone przez kleszcze.

Pasożyty te można spotkać na terenie całej Polski. Zamieszkują przede wszystkim tereny leśne, podmokle, porośniętą trawą. Na atak kleszczy jesteśmy narażeni nie tylko w lesie, czy na wsi, ale także w miejskich parkach i skwerach, wszędzie tam, gdzie występuje roślinność i jest wilgotno. Niektórzy sądzą, że kleszcze spadają z drzew. W rzeczywistości, żyją one w ściółce i w poszukiwaniu swych żywicieli wspinają się na trawy i krzewy nie wyżej niż na wysokość 20–70 cm.

Ukłucie kleszcza zazwyczaj jest niezauważalne. Po wkłuciu się kleszcz wtryskuje do rany ofiary ślinę, która zawiera substancje działające przeciwbólowo. Jeśli pasożyt zakażony jest bakteriami, wirusami lub zarażony pierwotniakami może dojść do rozwoju poważnej choroby.

W celu usunięcia kleszcza należy uchwycić go delikatnie pęsetą przy samej skórze i wyciągnąć zdecydowanym ruchem obrotowym. Usunięty w ten sposób kleszcz nie zostanie uszkodzony i nie ma niebezpieczeństwa wylania się zawartości jego ciała, w której mogą znajdować się czynniki zakaźne. Po wyjęciu pasożyta miejsce ukłucia należy starannie zdezynfekować. Jeśli mamy wątpliwości czy potrafimy sami bezpiecznie usunąć kleszcza ze skóry psa należy udać się do lekarza weterynarii.

Jak można zapobiegać inwazjom pcheł i kleszczy?

Biorąc pod uwagę zagrożenia, jakie wiążą się z pchłami, a tym bardziej z kleszczami, absolutnie nie należy bagatelizować problemu regularnego zabezpieczania przed nimi. W sezonie kleszczowym, a także wówczas, kiedy Twój pies lub kot jest narażony na inwazję pcheł, powinieneś dbać o jego regularne zabezpieczanie przeciwko pasożytom zewnętrznym, pamiętając o aplikacji preparatu przeciwko pasożytom zewnętrznym w takich odstępach czasu, aby nie utracił swoich właściwości. Dostępnych jest wiele rodzajów preparatów przeciwko pchłom i kleszczom. Występują one w postaci: sprayów, kropli, obroży. Charakteryzują się także różnym mechanizmem działania. Niektóre działają na pchły i kleszcze dopiero wówczas, kiedy nastąpi kontakt za skórą zwierzęcia, a inne posiadają dodatkowe właściwości odstrasżające pasożyty – właściwości repelencyjne. W zależności od rodzaju zastosowanego preparatu różny jest czas jego skutecznego działania. Spośród dostępnych preparatów wyróżnia się takie, które doskonale sprawdzają się u psów, a mogą być wręcz szkodliwe dla kotów. Oprócz właściwego doboru preparatu, bardzo ważny jest także sposób jego aplikacji. Brak oczekiwanej skuteczności zastosowanego preparatu może być wynikiem niewłaściwego doboru, nieprawidłowej aplikacji, niedostosowaniem koncentracji substancji czynnej do masy ciała, utraty właściwości specyfiku na skutek wykąpania psa, lub kota z użyciem detergentu bezpośrednio przed podaniem preparatu lub zbyt wcześnie po podaniu.

Ponieważ jest wiele czynników wpływających na skuteczność zabezpieczenia przed pasożytami, po preparat przeciw kleszczom i pchłom należy udać się do lekarza weterynarii. Twój lekarz doradzi, jaki preparat będzie najwłaściwszy dla Twojego zwierzęcia, pomoże we właściwej aplikacji i poinstruuje, w jaki sposób należy postępować, aby właściwości podanego preparatu utrzymywały się w przewidzianym dla niego czasie.

Fakty na temat pcheł

- Na całym świecie istnieje około 3000 różnych gatunków pcheł. Najczęściej występująca zarówno u kotów, jak i psów, to pchła kocia (*Ctenocephalides felis*).
- Dorosłe pchły mogą skakać 600 razy na godzinę. Każdy skok pchły można porównać do skoku człowieka przez 50-piętrowy budynek.
- Rekordowy skok pchły wynosi 13 cali.
- Zaledwie w 30 dni za przyczyną jednej dorosłej samicy pchły może powstać 10 000 młodych pcheł.

Fakty na temat kleszczy

- Samica kleszcza może złożyć do 3000 jaj.
- Kleszcze potrzebują krwi ssaków nie tylko po to, aby złożyć jaja, ale również, aby móc przechodzić przeobrażenia kolejnych stadiów w cyklu rozwojowym.
- Kleszcze przenoszą bardzo wiele groźnych chorób, takich jak: babeszjoza, kleszczowe zapalenie mózgu, borelioza.

STEMPEL LECZNICY WETERYNARYJNEJ

UWAGI